

Praksisfaglighed i billedkunst

Rikke Hyldahl Homann. Folkeskolelærer, PD i billedkunst og æstetik og stud. pæd. didaktik materiel kultur.

Marlene Muhlig. Folkeskolelærer og Cand.pæd. i generel pædagogik ved Aarhus Universitet.

Manchet

Formålet med denne artikel er at inspirere til didaktiske refleksioner over hvordan billedkunstlæreren kan forstå, styrke og udvikle elevernes praksisfaglige kompetencer gennem billedkunstundervisningen.

For at forstå begrebet praksisfaglighed, tages afsæt i de to politiske aftaler om styrket praksisfaglighed og (BUVM's; 2018) vejledningsmateriale til vurdering af elevernes personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger samt Danmarks Evalueringsinstituts forundersøgelse af praksisfaglighed (2019).

Artiklen baseres på et konkret forløb i valgfaget billedkunst. Med udgangspunkt i undervisningsforløbet præsenteres forskellige læringsaktiviteter, der kan antages at lede til forståelse af praksisfaglighed i valgfaget billedkunst. Med artiklen håber vi at kunne pege på, hvordan praksisfaglighed kan forstås i billedkunstudfaget samt inspirere til, hvordan billedkunstlærere kan undersøge, udvikle og tilrettelægge billedkunstfaglige læringsaktiviteter med en tydelig kobling til praksisfaglighed.

Indledning

Med de to aftaler om at styrke praksisfagligheden i folkeskolen, "Styrket praksisfaglighed i folkeskolen" fra juni 2018 og "Fra folkeskole til faglært- erhvervsuddannelser til fremtiden" fra november 2018, blev der sendt et tydeligt signal fra politikerne om, at praktisk forståelse og det at kunne et håndværk tæller, også i udskoling. Aftalerne rummer en række initiativer, herunder at grundskolen nu skal udbyde praktisk musiske valgfag med afsluttende prøve i 8. klasse. Det vil sige, at der er peget på bl.a. billedkunstudfaget som et fag med iboende praksisfaglige elementer.

Praksisfaglighed dækker over en bred vifte af færdigheder og kompetencer. Praksisfaglighed beskrives i materialet fra (BUVM 2018) "*Vurdering af elevens personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger*" som flg.:

- Praktiske færdigheder og kreativitet
- Arbejdskendskab, arbejdspladsfærdigheder og virkestrang
- Værkstedsfærdigheder
- Færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed
- Færdigheder i at kunne anvende teorier i praksis.

Vurdering af elevens personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger (2018) BUVM.

Praksisfaglighed er primært et begreb, der knytter sig til ambitionen om, at skolen skal rumme mere undervisning i de praktiske fag samt være mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet. Kravet om at skolerne skal tilbyde praktisk musiske valgfag med obligatorisk afgangsprøve i fagene, som et af initiativerne til at styrke praksisfagligheden, betoner den politiske ambition. Billedkunst som valgfag i 7. og 8. klasse er nu en realitet for mange elever i grundskoler rundt omkring i landet. I artiklen forstår vi således praksisfaglighed som en dimension, der foregår inden for de eksisterende mål og bekendtgørelse for valgfaget billedkunst samt i regi af Åben skole.

I det lys må den kropslige tilgang til læring og en tættere kobling mellem skole og virkelighed i billedkunst som valgfag vel stå tydeligere frem i undervisningen? Men hvordan kan billedkunstlæreren forstå praksisfaglighed som en dimension i billedkunstfaget i sammenhæng med fagets kernefaglighed, som den fremtræder i Fælles Mål?

I definitionen af fagets kernefaglighed må der skelnes mellem det, der er det helt centrale, afgørende eller vigtige, og det der er det mindre centrale, afgørende eller vigtige i fagligheden. Der er tale om en vurdering, som skal foretages for at kunne afgøre, hvad der er kernefagligt, og hvad der ikke er. Billedkunst er et fag, som er kendetegnet ved særlige metoder og tilgange til opgaveløsningen, der fordrer bestemte færdigheder og viden – kompetencer, som beskrevet i Fælles Mål for valgfaget billedkunst. Kernefagligheden handler således om faglige tilgange, den måde verden og fagligt indhold erkendes på, om elevernes læring gennem æstetiske læreprocesser. I (EVAs rapport; 2019) fremhæves det, at en praktisk og kropslig tilgang til læring, som bl.a. også kendetegner æstetiske læreprocesser i valgfaget billedkunst, knytter tæt an til praksisfaglighed og den politiske ambition. Grundtanken er altså at læring foregår i et samspil mellem hjerne, krop og omverden, og kroppen foregår som en brobygger mellem hjerne og omverden, når elever lærer noget nyt.

Forholdet mellem praksisfaglighed og billedkunstfaglige kompetencer

I lyset af spørgsmålet; *hvordan kan billedkunstlæreren forstå praksisfaglighed som en dimension i billedkunstfaget i sammenhæng med fagets kernefaglighed*, er det nødvendigt at kigge på Fælles Mål for valgfaget billedkunst. Hvad er det for kompetencer eleverne skal tilegne sig i løbet af valgfaget? Og hvilke færdigheder og viden skal bidrage til udviklingen af disse?

Fælles Mål efter klassetrin

Efter 7.-8. klassetrin

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensområder og -mål							
			Udtryksformer		Materialer		Skitsere		Eksperimentere	
Billedfremstilling	Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med vægt på tematisering.	1. 2.	Eleven kan fremstille billeder med forskellige udtryksformer samt teknikker herunder digitale teknologier.	Eleven har viden om forskellige udtryksformer og teknikker herunder digitale teknologier.	Eleven kan udtrykke sig i et bredt udvalg af materialer.	Eleven har viden om et bredt udvalg af materialer.	Eleven kan skitsere og beskrive en visuel proces fra ide til færdigt værk.	Eleven har viden om, hvordan man beskriver en visuel proces.	Eleven kan på baggrund af afprøvninger og eksperimenter træffe begrundede valg i billedfremstillingen.	Eleven har viden om eksperimenterende arbejdsprocesser.
Billedanalyse	Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier med vægt på rutidige billedudtryk.	1. 2.	Billedgenrer		Billedkomposition		Billedfunktion			
			Eleven kan udpege stil- og genretæk fra kunsten og kulturens billeder fra forskellige tidsperioder.	Eleven har viden om stil- og genretæk fra forskellige tidsperioder og kulturer.	Eleven kan skelne mellem forskellige måder at komponere og layoute billedelementer på.	Eleven har viden om, hvilken betydning komposition og layout har for, hvordan billedudtrykket kan forstås af modtageren.	Eleven kan analysere visuelle fremstillinger med hensyn til funktion og formål.	Eleven har viden om, hvilke funktioner og formål et billede kan have.		
Billedkommunikation	Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk.	1. 2.	Visuel kommunikation		Præsentation					
			Eleven kan planlægge og formidle et budskab med forskæle for afsender og modtagerforhold.	Eleven har viden om forskellige typer af afsender og modtagerforhold.	Eleven kan reflektere over egne billedprocesser og iscenesætte formidlingen af et multimodalt projekt.	Eleven har viden om betydningen af billedmæssige valg og viden om faglige begreber.				

Bindende rammer i Fælles Mål Vejledende færdigheds- og vidensmål

Til valgfaget billedkunst knytter sig tre kompetenceområder; billedfremstilling, billedanalyse og billedkommunikation (bek nr. 703 af 04/07/2019). Efter endt valgfagsundervisning skal eleverne have opnået viden og færdigheder som tilsammen giver billedkunstfaglige kompetencer, som kompetencemålene tilsammen foreskriver. Det centrale i billedkunst som valgfag er altså, at eleverne skal *udvikle kompetencer til at opleve, producere og analysere billeder*, som det fremhæves i fagets formål. *Eleverne skal desuden blive i stand til at iagttage, reflektere og bruge billedsprog i kommunikative og innovative processer (fagformålet for billedkunst).*

Men hvilke centrale billedkunstfaglige kompetencer kan vi samtidig forstå som praksisfaglige kompetencer, når vi sammenholder Fælles Mål med definitionen af praksisfaglighed, som den kommer til udtryk i (BUVM's; 2018) vejledningsmateriale; "vurdering af elevens personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger" samt (EVA's:2019) rapport om praksisfaglighed?

I kompetenceområdet *billedfremstilling* er det målet at eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer og peger på den måde ind i det praksisfaglige element *praktiske færdigheder og kreativitet*, som bl.a. defineres ved *at eleven anvender kreativitet og opfindsomhed i tilgangen til opgaveløsningen* (BUVM 2018). Kompetenceområdet Billedfremstilling knytter sig ligeledes til elevens *værkstedsfærdigheder*, som i forhold til praksisfaglighed, defineres som elevens hensigtsmæssige færden i værkstedet, men også forstået som elevens evne til at *arbejde eksperimenterende og undersøgende i værkstedet* (EVA; 2019). Eksperimenterende processer i undervisningen, som giver mulighed for flere løsninger og udtryk i forhold til et fælles tematisk udgangspunkt, knyttes derfor også til praksisfaglig undervisning.

Kompetenceområdet Billedkommunikation hvor målet er, at eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk, kan ligeledes kobles til det praksisfaglige element der handler om elevens *praktiske færdigheder*, ved fx at kunne *anvende og betjene redskaber og værktøjer fx til brug i udarbejdelsen af kunstneriske fremstillinger, events, kommunikationsmaterialer eller indretning* (BUVM; 2018). At eleverne selv fremstiller billedprojekter og præsenterer disse i en eller anden sammenhæng, tydeliggør elevernes aktive deltagelse i undervisningen, som også er et af de kendetegn, der afgrænser praksisfaglig undervisning fra undervisning, hvor eleverne er passive modtagere af viden, som læreren præsenterer.

Endelig peges der på elevens *færdighed i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed* i forbindelse med at skabe og forme, som et centralt praksisfagligt element. Når eleven arbejder med fremstilling af et billedprojekt, foregår det ofte i en vekselvirkning mellem kompetenceområdet billedfremstilling og kompetenceområdet billedanalyse, hvor målet er at eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier. I den æstetiske læreproces fordyber eleven sig i billedfremstillingen med at skabe og forme, afløst af perioder hvor billedanalytiske færdigheder kommer i spil, når eleven skal forholde sig kritisk til eget billedprojekt i forhold til eksempelvis billedkomposition og billedfunktion.

At kunne skifte perspektiv i et tematisk billedarbejde, hvor der eksempelvis er krav om deltagelse i gruppearbejde, som nogle gange kræver konkret fordybelse og andre gange kræver, at man kan se helheder og sammenhænge ved at træde et skridt tilbage og evt. drøfte indhold og næste skridt med andre, er ligeledes en væsentlig praksisfaglig kompetence. At kunne forholde sig til andres billedprojekter, eksempelvis i fælles billedsamtaler, er ligeledes centralt i valgfaget billedkunst, ligesom samarbejde om fælles billedprojekter er en nødvendig, social dimension i faget.

Vores antagelse er, at praksisfaglighed således kan forstås som læringsaktiviteter i billedkunstundervisningen, der sætter eleverne i stand til, ikke kun at benytte deres viden og færdigheder, men at denne viden og disse færdigheder får en meningsfuld praksistilknytning, dvs. at deres viden og færdigheder bliver til kompetencer, der kan anvendes i virkeligheden.

Dette understøttes af argumenter fra (EVA's; 2019) forundersøgelse om praksisfaglighed, som bl.a. peger på det praksisfaglige i problemorienterede og eksperimenterende elementer i undervisningen. Fx ved at undervisningsaktiviteterne knyttes an til en problemstilling eller en opgave, som tager afsæt i et autentisk problem, der giver mening for eleven. Den aktive deltagelse i læringsaktiviteterne, hvor eksperimenterende processer kendetegner læringstilgangen i opgaveløsningen, er en central billedkunstfaglig og praksisfaglig dimension.

Et andet centralt praksisfagligt aspekt i billedkunstfaget er, at eleverne lærer gennem en kropslig tilgang til læringsaktiviteterne. Eleverne bruger hoved, hænder, krop og sanser i den æstetiske læreproces, hvor produktfremstilling og proces er synlig for eleverne. Det, at handle aktivt på idéer, ved at udføre dem i praksis gennem arbejdsformer, der knytter sig til faget i et værksted, kan være motiverende for mange. Ligesom forståelse af den teori, der knytter sig til praksis, bliver relevant for eleverne, når den skal anvendes i en meningsgivende sammenhæng. Den meningsgivende sammenhæng kan fx være i miljøer uden for skolens område, hvor eleven skal agere i en konkret virkelighed og løse opgaver i tilknytning hertil.

Læringsaktiviteter

Undervisningsforløbet *Second Hand* er gennemført på 7. klassetrin i valgfaget billedkunst, og der er afsat 14 lektioner til forløbet. Undervisningsforløbet er bygget op, så det indledningsvis fastsættes hvilke kompetencer, som er i fokus i undervisningsforløbet. Under kompetenceområdet billedfremstilling arbejdes der med eksperimenter, udtryksformer, teknikker og materialer med vægt på tematisering. Inden for

kompetenceområdet billedkommunikation arbejdes der med, hvordan eleverne formidler egne projekter med visuelle udtryk. Som nævnt tidligere, er disse centrale praksisfaglige elementer.

I undervisningsforløbet *Second Hand* er Verdensmål 12 udgangspunktet for elevernes billedprojekter. Verdensmål 12 handler bl.a. om, hvordan vi reducerer affaldsmængden væsentligt gennem forebyggelse, reduktion og genbrug, så vi kan sætte kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og den planet, vi bor på. Styrkelse af praksisfaglighed kan også være at tage afsæt i et verdensmål og koble dette til en lokal kontekst, hvor eleverne deltager i en lokal, autentisk (erhvervs) kontekst, som kan bidrage til at det abstrakte verdensmål opleves som mere meningsfuldt og relevant for eleverne.

Eleverne informeres om, at kommunen er i gang med et nedrivningsprojekt af gamle køkkener og badeværelser, hvor gamle fliser erstattes af nye. Skolen er blevet inviteret til at følge arbejdet med nedrivningen og får samtidig mulighed for at erhverve de brugte fliser.

Hjemme på skolen præsenteres eleverne for vægflisernes historie, produktionsformer, bæredygtighed, samt funktion og udtryk. Derefter igangsættes en eksperimenterende proces, hvor eleverne brainstormer og skitserer, og på den vis finder frem til et fælles visuelt udtryk, som har til hensigt at kommunikere og stille spørgsmål til værdier, der omhandler forbrug og produktion i verden.

Eleverne har under deres indledende skitsearbejde og eksperimenterende processer, besluttet at fremstille delelementer til et fælles, samlet billedprojekt, som samlet set kan kommunikere mere effektivt og stærkt. Billedprojektet tager form ved, at vægfliserne fastgøres og fuges på skumpap, som har form som beklædningsstykker hængt på bøjler. I billedfremstillingen arbejdes med relevante teknikker og materialer, der knytter sig til murerfaget.

Billedkommunikationen foregår afslutningsvis ved, at eleverne udstiller deres beklædningsstykker som et samlet udtryk i forskellige garderober blandt almindeligt overtøj. Når elevernes fælles billedprojekt diskuterer og stiller spørgsmål ved forbrug, reduktion og genbrug i verden, udfordres publikum til at fundere over egen adfærd og egne vaner i den forbindelse.

I det følgende vil vi give eksempler på læringsaktiviteter, som kan understøtte den didaktiske rammesætning i forhold til praksisfaglighed i billedkunst-forløbet *Second Hand*, gennemført på Søndermarksskolen Frederiksberg.

Kreativitet som praksisfagligt element i læringsaktiviteten

I billedkunstundervisningen er elevernes kreative dannelse i fokus og læreprocesserne er kendetegnet ved at være eksperimenterende. I opgaveløsningen er der brug for at tænke i nye baner og afprøve mulige løsninger gennem eksperimenter med materialer, farver og udtryksformer. Derfor synes det oplagt at arbejde med kreativitet som centralt praksisfagligt og billedkunstfagligt element.

I undervisningsforløbet *Second Hand* brainstormer eleverne ud fra temaet "forbrug" og laver et visuelt mindmap i grupper, som afføder idéen om at skabe et fælles billedprojekt, som har et visuelt udtryk, der kommunikerer og stiller spørgsmål ved forbrug. I den forbindelse peger flere elever på deres eget tøjforbrug, som et billede på, hvordan deres forbrugsmønster ser ud.

Herefter finder endnu en eksperimenterende skitseproces sted, hvor eleverne arbejder med at koble de overskydende fliser fra nedrivningsprojektet med deres egen brug-og-smid-væk-kultur. Herved kommer det kreative ikke blot til at handle om at se fremad og at producere det nye, men lige så vel om at opdage det, vi har glemt (Tanggaard; 2017: 90).

I forløbet *Second Hand* besøger eleverne en gruppe murere, der kan noget andet end eleverne selv, de mestrer et håndværk. Murerne er ved at rive gamle badeværelser og køkkener ned i forbindelse med et renoveringsprojekt i kommunen. Eleverne præsenteres for fagets håndværksmæssige teknikker, herunder hvordan vægfliser opsættes samt hvordan vægfliserne rives ned, når de skal udskiftes. Eleverne observerer murerne arbejde og hjælper med nedrivning af vægfliser og får derigennem indføring i, hvordan arbejdet foregår. De brugte og kasserede vægfliser samles og bringes med tilbage til skolen.

I undervisningsforløbet *Second Hand* bruger eleverne deres ny erhvervede viden om håndværkets teknikker i deres eget billedprojekt. I fællesskab findes frem til udstillingsformatet, hvor elevernes færdige billedprojekter sættes i scene med det formål, at kommunikere og stille spørgsmål. De indsamlede vægfliser skal i elevernes bearbejdning, finde et nyt udtryk i en billedkomposition, hvor rammeformatet har form som en

beklædningsdel, der kan hænge i en garderobe.

Eleverne tegner indledningsvis skitser af egne beklædningsdele med det formål, at blive opmærksom på beklædningsdelenes form og udtryk. Skitserne tjener som baggrund for arbejdet med komposition og udtryk i elevernes eget billedprojekt. Eleverne eksperimenterer med fliserne ved at sammensætte flisestykkerne ud fra overfladens farver og mønstre. Med afsæt i erfaringerne fra besøget hos murerne, afprøves og udvikles håndværksmæssige færdigheder, i forhold til opsætning af fliser på en flade med en tilsigtet form. På den måde bruges elevernes viden og sansninger i et visuelt udtryk, hvor vægfliserne indgår i nye sammenhænge. Kreativitet forstås her som at kunne betjene sig af divergente tankemønstre, dvs. tænkning, der ikke er bundet til kendte og entydige strukturer og handlemåder, men snarere er flertydige, søgende og udforskende i mange forskellige retninger (Illeris; 2015). Eleverne bliver med forankring i de ny erhvervede håndværksmæssige færdigheder, i stand til at eksperimentere og arbejde kreativt med vægfliserne.

Problemløsning som praksisfagligt element i læringsaktiviteten

I dagens samfund kommer eleverne i situationer, hvor der er nogen, der vil noget med dem, vil have dem til at udføre bestemte handlinger, overtage bestemte meninger. Det er væsentligt i valgfaget billedkunst at eleverne udvikler en kritisk tilgang til det, de ser og oplever. Når et tema problematiseres i et billedprojekt gennem et visuelt udtryk, bringes et væsentligt billedkunsthøje kompetenceelement i spil, når eleverne analyserer billeder, bl.a. med fokus på billeders funktion, budskab og formål.

Et centralt tema i undervisningsforløbet *Second Hand* er FN's verdensmål 12. At arbejde med problemstillinger knyttet til FN's verdensmål i billedkunstundervisningen åbner mulighed for at lade eleverne stille spørgsmål til, hvordan vi som verdenssamfund agerer i forhold til forbrug og produktionsformer. Herigennem får eleverne mulighed for at vurdere situationer, tage stilling til dem og reagere på dem (Illeris; 2015).

Når en problemstilling er udgangspunktet for et undervisningsforløb, kan problemstillingen præsenteres på mange måder med varieret grad af kompleksitet. I forløbet *Second Hand* præsenteres eleverne for den konkrete case, hvor nedrivning af gamle køkkener og badeværelser efterlader en del overskudsobjekter og genstande, der med omtanke ville kunne genbruges i nye sammenhænge. Casen beskriver en virkelighedsnær problemstilling knyttet til FN's verdensmål. Gennem arbejdet med casen, gives der mulighed for, at eleverne gennem æstetiske læreprocesser, kan bearbejde problemstillingen og stille spørgsmål.

Åben skole som praksisfagligt element i læringsaktiviteten

I (EVA's; 2019) rapport fremhæves det, at praksisfaglighed endvidere handler om undervisning og aktiviteter, der er erhvervsrettede eller rettet mod en virkelig praksis uden for skolen, altså i regi af Åben skole. Det konkrete og personlige møde med en faggruppe, murerne, giver eleverne mulighed for indlevelse i, og forståelse for menneskers arbejdsvilkår, som giver mulighed for identifikation og kan bidrage til en nuancering af murerfaget. En præsentation af et håndværksfag på denne måde, som en del af undervisningen i valgfaget billedkunst, kan måske være en øjenåbner for nogle elever, som ikke i forvejen har kendskab til erhvervsfaglige fag og uddannelser. Dette lægger sig tæt op af den politiske ambition om at styrke praksisfagligheden og kendskabet til erhvervsfaglige fag og uddannelser.

I undervisningsforløbet *Second Hand* får eleverne mulighed for at få kropslige erfaringer med afprøvning af teknikker, som relaterer til denne faggruppe. Denne forbindelse mellem det konkrete møde og elevernes egen billedfremstilling med anvendelse af teknikkerne, kan styrke elevernes forståelse for og kobling mellem håndværksfaget og skolefaget valgfaget billedkunst.

Elevernes billedprojekter, der har form som beklædningsstykker, udstilles i forskellige garderober på skolen. Hermed intervenserer elevernes billedprojekter med virkeligheden og stiller spørgsmålstejn ved ansvarligt forbrug og produktion i verden. På den måde skaber eleverne billedprojekter, der ikke blot behandler et relevant tema, men måske endda giver anledning til forandring og nye spørgsmål. Forældre, lærere og elevers tænkning udfordres, og giver anledning til at fundere over egen adfærd og egne vaner.

Opsummering

Som ovenfor vist, kan den didaktiske rammesætning bidrage til at fremhæve praksisfaglighed i valgfaget billedkunst. Der synes at være en tydelig sammenhæng mellem billedkunstfaglige kompetencer, som de formuleres i Fælles Mål og praksisfaglige elementer, som de formuleres i (BUVM's; 2018) vejledningsmateriale samt (EVA's; 2019) rapport.

Praksisfaglig læring kan, i lyset af ovenstående, ses som afhængig af en transfer mellem den autentiske situation med nedrivningen af de gamle fliser og bearbejdningen (transformationen) af disse via æstetiske læreprocesser i elevernes egne billedprojekter. Eleverne får erfaring med - og erkendelse af, at de gamle fliser kan anvendes i en ny kontekst og kan kommunikere et nutidigt visuelt udtryk, der stiller nye spørgsmål til fænomener i verden, som opleves relevant for eleverne.

Den overordnede abstrakte problemstilling ud fra verdensmålet kobles til en konkret situation, hvor eleverne får mulighed for at iagttage nogle håndværkere i praksis, rive gamle fliser ned i en beboelsesejendom. Gennem mesterlæreprincippet får eleverne lejlighed til at lære håndværksmæssige teknikker i den autentiske situation med et klart, praksisnært formål. På den vis forbindes læringsaktiviteten til elevernes nære virkelighed, samtidig med at problemstillingen ses i et globalt perspektiv gennem den overordnede ramme ud fra verdensmålet.

I læringsaktiviteten anvender eleverne de ny erhvervede praktiske færdigheder og kreativitet i det konkrete arbejde med at transformere vægfliserne til et billedprojekt med betydning, der har til hensigt at kommunikere og stille spørgsmål. Koblingen mellem en problemstilling på et abstrakt, globalt plan, verdensmålet om ansvarlig produktion, og den konkrete situation med nedrivning af gamle fliser fra en beboelsesejendom, hvor et aktuelt håndværk bliver demonstreret, bidrager til elevernes helhedsforståelse og de får mulighed for at relatere direkte og personligt til oplevelsen.

De praksisfaglige elementer, som er tydeliggjort i denne artikel bidrager gennem undervisningen i valgfaget billedkunst til elevernes almene dannelse, deres alsidige udvikling og giver dem bedre forudsætninger for at træffe valg i forhold til deres videre vej gennem livet.

Der er med andre ord gode grunde til at diskutere praksisfaglighed i det didaktiske og pædagogiske praksisfelt i bredeste forstand.

Undersøg hvor der er tydelige sammenfald mellem Fælles Mål og praksisfaglighed som det defineres i artiklen?

Hvilke didaktiske overvejelser bør billedkunstlæreren gøre sig i forhold til at styrke de praksisfaglige elementer i billedkunstundervisningen?

Diskuter hvilke potentialer og perspektiver Åben skole har i forhold til at koble de billedkunstfaglige læringsaktiviteter til praksisfaglighed.

Litteratur

Fælles Mål. Børne- og undervisningsministeriet (2019).

Kompetencemålene for det fag (bek nr. 703 af 04/07/2019)

Illeris, K (2015) *Læring*. Samfundslitteratur

Praksisfaglighed i skolen- en forundersøgelse (2019) Danmarks Evalueringsinstitut

Tanggaard, L (2017). I *Æstetikken tilbage i pædagogikken - på opdagelsesrejse mod ukendte mål*. Hansen, N (red.). Dafolo

Vurdering af elevens personlige, sociale og praksisfaglige forudsætninger (2018) Børne- og Undervisningsministeriet.